DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2017/591

z 1. decembra 2016,

ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ, pokiaľ ide o regulačné technické predpisy na uplatňovanie obmedzení pozícií komoditných derivátov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi ([1]), a najmä na jej článok 57 ods. 3 a 12,

keďže:

(1) Mala by sa špecifikovať metodika výpočtu obmedzení pozícií komoditných derivátov, aby sa zabezpečil zosúladený prístup k ich uplatňovaniu v Únii. Metodika by mala zabrániť regulačnej arbitráži a podporiť konzistentnosť, ako aj súčasne poskytnúť príslušným orgánom dostatočnú flexibilitu na to, aby zohľadnili rozdiely medzi rôznymi trhmi s komoditnými derivátmi a trhmi s podkladovými komoditami. Metodika výpočtu obmedzení by mala umožniť príslušným orgánom, aby vyvážili ciele stanovenia obmedzení na úrovni, ktorá je dostatočne nízka nato, aby zabránila osobám držiacim pozície v týchto komoditných derivátoch zneužiť alebo narušiť trh, s cieľmi, ktoré podporujú riadnu tvorbu cien a mechanizmus vyrovnania, vývoj nových komoditných derivátov, ako aj umožňujú, aby komoditné deriváty naďalej podporovali fungovanie obchodných činností na trhu s podkladovou komoditou.

(2) S cieľom jednoznačne identifikovať obmedzený počet koncepcií vyplývajúcich zo smernice 2014/65/EÚ, ako aj špecifikovať technické pojmy potrebné pre toto nariadenie, malo by sa vymedziť niekoľko pojmov na zabezpečenie jednotného uplatňovania.

(3) Dlhé a krátke pozície v komoditnom deriváte účastníkov trhu by mali byť vzájomne započítané s cieľom kedykoľvek určiť efektívnu veľkosť pozície, ktorú osoba kontroluje. Veľkosť pozície držanej prostredníctvom opčnej zmluvy by sa mala vypočítať na základe delta ekvivalentu. Keďže toto nariadenie uplatňuje rozličnú metodiku výpočtu obmedzení pozícií pre kontrakty v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch, takéto vzájomné započítavanie by sa malo uplatňovať oddelene pre pozície v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch.

(4) V smernici 2014/65/EÚ sa vyžaduje, aby všetky pozície, ktoré držia iné osoby v mene osoby, boli zahrnuté do výpočtu obmedzenia pozícií tejto osoby, a aby sa obmedzenia pozícií uplatnili na úrovni subjektu aj na úrovni skupiny, a preto je potrebné agregovať pozície na úrovni skupiny. Je vhodné stanoviť agregáciu na úrovni skupiny len vtedy, ak materská spoločnosť môže kontrolovať používanie pozícií. Preto by materské spoločnosti mali agregovať pozície držané svojimi dcérskymi spoločnosťami so všetkými pozíciami, ktoré materská spoločnosť drží priamo okrem dcérskych spoločností, ktoré agregujú svoje vlastné pozície. Takáto agregácia môže viesť k pozíciám vypočítaným na úrovni materskej spoločnosti, ktoré sú väčšie, alebo v dôsledku vzájomného započítania dlhých a krátkych pozícií držaných rôznymi dcérskymi spoločnosťami menšie ako na úrovni jednotlivých dcérskych spoločností. Pozície by sa nemali agregovať na úrovni materskej spoločnosti, ak sú tieto pozície držané podnikmi kolektívneho investovania, ktoré držia tieto pozície v mene svojich investorov skôr než v mene svojej materskej spoločnosti, a to v prípadoch, že materská spoločnosť nemôže kontrolovať využívanie týchto pozícií vo svoj prospech.

(5) Koncept rovnakého komoditného derivátu by mal vytvoriť náročné prahové hodnoty, aby sa zabránilo osobám neprimerane vzájomne započítavať pozície v rámci rozdielnych komoditných derivátov s cieľom obísť a oslabiť odolnosť obmedzenia pozície základného kontraktu na komoditný derivát. Toto by príslušným orgánom nemalo zabraňovať v stanovení podobných obmedzení pozícií pre podobné kontrakty na komoditné deriváty koordinované orgánom ESMA. Komoditné deriváty by sa mali iba vtedy považovať za obchodované vo významnom objeme na obchodnom mieste, ak počas dostatočne dlhého obdobia presahujú prahovú hodnotu pre likviditu stanovenú v tomto nariadení.

([1]) Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 173.

(6) Ak sa OTC kontrakt oceňuje rovnakou podkladovou komoditou, ktorá je dodateľná na tom istom mieste a za takých istých zmluvných podmienok, a ak má vysoko korelovaný hospodársky výsledok s kontraktom obchodovaným na obchodnom mieste, mal by sa považovať za ekonomicky rovnocenný bez ohľadu na malé rozdiely v zmluvných podmienkach týkajúcich sa veľkosti lotov a dátumu dodania. Rozdiely v mechanizmoch riadenia rizík po uzavretí obchodu, ako je napríklad mechanizmus zúčtovania, by nemali byť prekážkou v deklarovaní takýchto kontraktov za ekonomicky rovnocenné. Pre komoditné deriváty obchodované mimo burzy je nevyhnutné, aby sa považovali za ekonomicky rovnocenné s kontraktmi na obchodných miestach len za obmedzených okolností, aby sa predchádzalo neprimeranému vzájomnému započítavaniu potenciálne dominantných pozícií obchodovaných na obchodnom mieste použitím dvojstranných dohôd v OTC kontraktoch a zabezpečilo účinné fungovanie režimu obmedzení pozícií v praxi. S cieľom predchádzať obmedzeniam pozícií a zlepšiť integritu režimu obmedzení pozícií je potrebné, aby vymedzenie ekonomicky rovnocenného OTC kontraktu bolo úzko vymedzené tak, aby neumožňovalo osobe započítavať čistú mimoburzovú pozíciu voči viacerým iným pozíciám alebo uplatniť voľnú úvahu pri výbere pozícií, voči ktorým je započítavaný.

(7) Aby sa určilo, ktoré pozície v komoditných derivátoch sú objektívne merateľné ako znižujúce riziká priamo súvisiace s obchodnou činnosťou, mali by sa stanoviť určité kritériá vrátane použitia účtovnej definície hedžingovej zmluvy podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS). Toto účtovné vymedzenie by malo byť k dispozícii aj nefinančným subjektom, a to napriek tomu, že neuplatňujú pravidlá IFRS na úrovni subjektu.

(8) Nefinančné subjekty by okrem toho mali mať možnosť používať metódy riadenia rizík s cieľom zmierniť celkové riziká vyplývajúce z ich obchodnej činnosti alebo celkové riziká ich skupiny vrátane rizík vyplývajúcich z niekoľkých geografických trhov, niekoľkých výrobkov, časových horizontov alebo subjektov („makrohedžing alebo hedžing portfólia“). Ak nefinančný subjekt používa makrohedžing alebo hedžing portfólia, nemusí byť schopný vytvoriť vzájomný vzťah medzi osobitnou pozíciou v komoditnom deriváte a konkrétnym rizikom vyplývajúcim z obchodnej činnosti, ktorú komoditný derivát má zaistiť. Nefinančný subjekt môže takisto používať nerovnocenný komoditný derivát na zaistenie konkrétneho rizika vyplývajúceho z obchodnej činnosti, ak rovnaký komoditný derivát nie je k dispozícii alebo ak užšie korelovaný komoditný derivát nemá dostatočnú likviditu („proxy hedžing“). V takýchto prípadoch politiky a systémy riadenia rizík by mali byť schopné zabrániť tomu, aby nehedžingové transakcie mohli byť zatriedené ako hedžing, a mali by mať možnosť stanoviť dostatočne rozčlenený prehľad hedžingového portfólia tak, aby sa identifikovali špekulatívne prvky a započítali sa do obmedzení pozícií. Pozície by sa nemali považovať za pozície znižujúce riziko súvisiace s obchodnou činnosťou iba z dôvodu, že boli zahrnuté ako súčasť portfólia znižujúceho celkovo riziko.

(9) Riziko sa môže priebežne vyvíjať a z hľadiska prispôsobenia sa vývoju rizika komoditné deriváty, ktoré sa pôvodne vykonali na znižovanie rizika súvisiaceho s obchodnou činnosťou, sa možno budú musieť kompenzovať využívaním ďalších kontraktov na komoditné deriváty, ktoré vylučujú tie kontrakty na komoditné deriváty, ktoré už nesúvisia s obchodným rizikom. Okrem toho, vývoj rizika, ktorý sa riešil uzavretím pozície v komoditnom deriváte na účely zníženia rizika, by nemal následne viesť k prehodnoteniu tejto pozície ako neprivilegovanej transakcie *ab initio*.

(10) Nefinančné subjekty by mali mať možnosť požiadať o výnimku v súvislosti s hedžingom obchodných činností pred uzavretím pozície. Žiadosť by mala poskytnúť príslušnému orgánu jasný a stručný prehľad obchodných činností nefinančného subjektu v súvislosti s podkladovou komoditou, súvisiace riziká a ako sa komoditné deriváty využívajú na zmiernenie týchto rizík. Obmedzenia pozícií sa uplatňujú vždy a ak by príslušný orgán v konečnom dôsledku neudelil výnimku, nefinančný subjekt by mal zodpovedajúcim spôsobom znížiť každú pozíciu prekračujúcu obmedzenie, pričom môže čeliť opatreniam dohľadu v súvislosti s nedodržaním obmedzenia. Nefinančné subjekty by mali pravidelne prehodnocovať svoje činnosti, aby sa uistili o opodstatnení ďalšieho uplatňovania výnimky.

(11) Obdobie spotového mesiaca, čo je obdobie bezprostredne pred uplynutím lehoty dodania, je špecifické pre každý komoditný derivát a nemusí zodpovedať presne jednému mesiacu. Kontrakt v spotovom mesiaci je preto kontrakt na komoditný derivát, ktorý má najbližšiu splatnosť. Obmedzenia pozícií, ktoré osoba môže držať v období, počas ktorého musí dôjsť k dodaniu fyzickej komodity, obmedzujú množstvo podkladovej dodateľnej časti, ktorú môže každá osoba poskytnúť alebo prijať, aby sa predišlo akumulovaniu dominantných pozícií jednotlivcami, ktoré im umožňujú obmedzenie trhu prostredníctvom obmedzenia prístupu ku komodite. Jednotný základ

obmedzenia pozície v spotovom mesiaci pre fyzicky vyrovnávané a hotovostne vyrovnávané komoditné deriváty by sa preto mal vypočítať ako percentuálny podiel odhadu dodateľnej časti. Príslušné orgány by mali byť schopné vykonávať plán znižovania obmedzení pozícií od okamihu, keď sa kontrakt stane kontraktom v spotovom mesiaci do dátumu splatnosti s cieľom presnejšie zabezpečiť, aby boli obmedzenia pozícií primerane stanovené počas spotového mesiaca a zabezpečiť riadne vyrovnanie.

(12) Obmedzenie pozície v iných mesiacoch sa uplatňuje na všetky dátumy splatnosti, ktoré sú iné než spotový mesiac. Jednotný základ obmedzení pozície v iných mesiacoch pre fyzicky vyrovnávané aj hotovostne vyrovnávané komoditné deriváty by sa preto mal vypočítať ako percentuálny podiel odhadu celkového otvoreného záujmu. Rozdelenie pozícií v ostatných mesiacoch kontraktu o komoditách je často sústredené do najbližších splatných mesiacov. Celkový otvorený záujem preto poskytuje vhodnejší základ pre stanovenie obmedzení pozícií ako používanie údaju spriemerovaného počas všetkých období splatnosti.

(13) Jednotný základ 25 % dodateľnej časti a otvoreného záujmu bol stanovený na základe skúseností iných trhov a iných jurisdikcií. Základ by mal byť upravený príslušnými orgánmi, aby sa umožnilo znížiť ho maximálne o 20 % (alebo o 22,5 % v prípade niektorých poľnohospodárskych komoditných derivátov) a zvýšiť ho maximálne o 10 % (alebo 15 % v prípade menej likvidných komoditných derivátov), ak by si to vyžadovali charakteristiky trhu, napríklad chýbajúci účastníci trhu, aby sa podporilo riadne vyrovnanie a fungovanie kontraktu a jeho podkladového trhu. Keďže akákoľvek úprava základnej hodnoty sa uplatňuje, iba ak a pokiaľ si to objektívne charakteristiky trhu vyžadujú, dočasné úpravy základu by preto mali byť možné. Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby sa úprava základu nadol uskutočnila vždy, keď treba zabrániť dominantným pozíciám a podporiť riadnu tvorbu cien komoditného derivátu a podkladovej komodity. Rozsah odráža skutočnosť, že smernica 2014/65/EÚ zahŕňa širšiu škálu komoditných derivátov a trhov než iné trhy a jurisdikcie. Vymedzenie pojmu komoditný derivát podľa článku 2 ods. 1 bod 30 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 ([1]) je široké, zahŕňa aj sekuritizované deriváty a hotovostne vyrovnávané deriváty, ktoré nemajú hmotné podkladové aktívum, ako napríklad klimatické premenné. Koncept spotového mesiaca a iných mesiacov sa neuplatňuje na sekuritizované deriváty. Dodateľná časť sa nemôže použiť na stanovenie obmedzenia pozície v prípade derivátov bez hmotného podkladového aktíva. Príslušné orgány by preto mali mať možnosť zlepšiť alebo upraviť metodiky stanovenia obmedzení pozícií pre komoditné deriváty na základe rozličných parametrov, ako napríklad počtu emitovaných cenných papierov alebo používania otvoreného záujmu aj v spotovom mesiaci.

(14) Určité komoditné deriváty, najmä na elektrinu a plyn, stanovujú, že podkladové aktívum musí byť poskytnuté nepretržite počas stanoveného obdobia, ako napríklad deň, mesiac alebo rok. Určité kontrakty s dlhšími obdobiami na dodanie, ako napríklad rok alebo štvrťrok, je možné automaticky nahradiť súvisiacimi kontraktmi s kratšími obdobiami na dodanie, ako napríklad štvrťrok alebo mesiac (kaskádové kontrakty). V týchto prípadoch obmedzenie pozície v spotovom mesiaci pre kontrakt, ktorý sa má nahradiť pred dodaním, by bolo neprimerané, keďže takéto obmedzenie by nezahŕňalo uplynutie lehoty a fyzické dodanie alebo vyrovnanie v hotovosti kontraktu. Keďže obdobia na dodanie kontraktov pre rovnaké podkladové aktívum sa prekrývajú, jednotné obmedzenie pozícií by sa malo uplatňovať na všetky súvisiace kontrakty s cieľom náležite zohľadniť pozície vo všetkých týchto kontraktoch, ktoré môžu byť potenciálne dodané. Aby sa toto uľahčilo, súvisiace kontrakty by sa mali merať v jednotkách podkladového aktíva a zodpovedajúcim spôsobom agregovať a započítavať.

(15) Pre určité poľnohospodárske komoditné deriváty, ktoré majú významný vplyv na spotrebiteľské ceny potravín, metodika umožňuje príslušnému orgánu stanoviť základ a obmedzenie pozícií nižšie ako minimum všeobecnej škály, ak získa dôkazy o špekulatívnych činnostiach s významným dosahom na ceny.

(16) Príslušný orgán by mal posúdiť, či faktory uvedené v článku 57 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ si vyžadujú úpravu základu s cieľom stanoviť konečnú úroveň obmedzenia pozícií. V posúdení by sa takisto mali brať do úvahy tieto faktory ako relevantné pre konkrétny príslušný komoditný derivát. Metodiky by mali poskytnúť usmernenie na stanovenie obmedzenia bez toho, aby to príslušnému orgánu odňalo konečné rozhodnutie o vhodnom obmedzení pozícií pre komoditný derivát s cieľom predchádzať zneužitiu trhu. Faktory by mali príslušným orgánom a takisto orgánu ESMA poskytnúť dôležité indikatívne údaje, aby si uľahčili vytvorenie stanovísk a zabezpečili primerané zosúladenie obmedzení pozícií v celej Únii vrátane posúdenia vplyvu volatility na individuálnom základe a tak často, ako treba na zabezpečenie toho, aby obmedzenia pozícií zostali vhodné.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 84).

(17) Obmedzenia pozícií by nemali vytvárať prekážky pre vývoj nových komoditných derivátov a nemali by zabraňovať primeranému fungovaniu menej likvidných častí trhov s komoditnými derivátmi. Príslušné orgány by mali zohľadňovať pri uplatňovaní metodiky čas potrebný na vytvorenie a prilákanie likvidity pre nové a existujúce komoditné deriváty, a najmä pre komoditné deriváty, ktoré môžu podporovať riadenie rizík na trhoch zameraných na osobitné cieľové skupiny alebo nerozvinutých trhoch alebo sa usilovať o vývoj nových hedžingových dohôd týkajúcich sa nových komodít. Vzhľadom na širokú škálu trhov a komodít, na ktoré sa uplatňuje režim obmedzení pozícií, neexistuje jednotné a vopred stanovené časové obdobie, ktoré primerane zachytáva posun od nového kontraktu na etablovaný komoditný derivát. Rovnako existujú mnohé kontrakty na komoditné deriváty, ktoré nemusia nikdy prilákať dostatok účastníkov alebo likvidity, aby sa mohli účinne uplatňovať obmedzenia pozícií bez rizika, že účastníci pravidelne a neúmyselne nedodržiavajú obmedzenia a následne narúšajú tvorbu cien a vyrovnania týchto komoditných derivátov. S cieľom riešiť tieto riziká účinného fungovania trhov metodika stanovuje viacúrovňový prístup, pri ktorom obmedzenia pozícií v spotovom mesiaci a iných mesiacoch sú stanovené na pevnej úrovni 2 500 lotov pre komoditné deriváty a 2,5 milióna emitovaných cenných papierov pre sekuritizované deriváty s podkladovou komoditou, a to až do prekročenia prahovej hodnoty 10 000 lotov alebo 10 miliónov cenných papierov. Pri kontraktoch, ktoré prevyšujú tieto prahové hodnoty a sú ešte stále relatívne nelikvidné, by prípadne mala byť možnosť využiť vyššie obmedzenie, aby sa zabezpečilo, že obchodovanie s takýmito kontraktmi nebude neprimerane obmedzené.

(18) Počet, zloženie a úloha účastníkov trhu s komoditným derivátom môžu ovplyvniť povahu a veľkosť pozícií, ktoré niektorí účastníci trhu držia na trhu. Niektorí účastníci trhu môžu držať v prípade niektorých komoditných derivátov veľkú pozíciu, ktorá odráža ich úlohu pri nákupe a predaji, ako aj dodaní komodity, keď sa nachádzajú na opačnej strane trhu voči väčšine iných účastníkov trhu, ktorí poskytujú služby v oblasti likvidity alebo riadenia rizika pre trh s podkladovou komoditou.

(19) Charakteristiky trhu s podkladovou komoditou sú dopyt, využitie, prístup k podkladovej komodite a jej dostupnosť. Príslušný orgán môže určiť pružnosť trhu a náležite upraviť obmedzenia pozícií na základe posúdenia podrobnejšie členených prvkov týchto charakteristík, ako sú napríklad trvanlivosť a spôsob prepravy.

(20) Pre niektoré komoditné deriváty môže existovať značný nepomer medzi otvoreným záujmom a dodateľnou časťou. K tomu môže dôjsť vtedy, keď sa relatívne málo obchoduje s derivátmi v porovnaní s dodateľnou časťou, pričom v takomto prípade otvorený záujem je nižší v porovnaní s dodateľnou časťou, a to napríklad vtedy, keď sa príslušný komoditný derivát bežne používa na hedžing mnohých rôznych expozícií rizika a dodateľná časť je preto v porovnaní s otvoreným záujmom nižšia. Takéto významné rozdiely medzi otvoreným záujmom a dodateľnou časťou odôvodňujú úpravu základu, ktorá sa uplatňuje na obmedzenia v iných mesiacoch smerom nahor alebo nadol, aby sa zabránilo narušeniu trhu, keď sa približuje spotový mesiac.

(21) S rovnakým cieľom obmedziť narušenie trhov, keď sa približuje spotový mesiac, pretože existujú značné nepomery medzi výpočtami dodateľnej časti a otvoreného záujmu, dodateľná časť je vymedzená tak, že zahŕňa akékoľvek náhradné kvality alebo typy komodity, ktoré môžu byť dodané pri vyrovnaní kontraktu na komoditný derivát na základe podmienok tohto kontraktu.

(22) Nové právne predpisy Európskeho parlamentu a Rady o trhoch s finančnými nástrojmi stanovené v smernici 2014/65/EÚ a nariadení (EÚ) č. 600/2014 sa uplatňujú od 3. januára 2017. Na zabezpečenie konzistentnosti a právnej istoty by sa toto nariadenie malo uplatňovať od toho istého dátumu.

(23) Toto nariadenie vychádza z návrhu regulačných technických predpisov, ktoré orgán ESMA predložil Komisii.

(24) Orgán ESMA uskutočnil otvorené verejné konzultácie k návrhu regulačných technických predpisov, z ktorých toto nariadenie vychádza, analyzoval možné súvisiace náklady a prínosy a požiadal o stanovisko skupinu zainteresovaných strán v oblasti cenných papierov a trhov zriadenú v súlade s článkom 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([1]),

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá pre výpočet čistých pozícií držaných osobou v komoditnom deriváte a metodika výpočtu obmedzení pozícií týkajúcich sa veľkosti tejto pozície.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „nefinančný subjekt“ je fyzická alebo právnická osoba iná ako:

   a) investičná spoločnosť, ktorej bolo udelené povolenie v súlade so smernicou 2014/65/EÚ,

   b) úverová spoločnosť, ktorej bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ ([1]);

   c) poisťovňa, ktorej bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Rady 73/239/EHS ([2]),

   d) životná poisťovňa, ktorej bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES ([3]),

   e) zaisťovňa, ktorej bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/68/ES ([4]),

   f) podnik kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) a prípadne jeho správcovská spoločnosť, ktorým bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES ([5]),

   g) inštitúcia zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia v zmysle článku 6 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES ([6]),

   h) alternatívny investičný fond spravovaný správcami alternatívnych investičných fondov, ktorým bolo udelené povolenie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ ([7]),

([1]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

([2]) Prvá smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia (Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3).

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení (Ú. v. ES L 345, 19.12.2002, s. 1).

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/68/ES zo 16. novembra 2005 o zaistení, ktorou sa mení a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 92/49/EHS, ako aj smernice 98/78/ES a 2002/83/ES (Ú. v. EÚ L 323, 9.12.2005, s. 1).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32).

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/41/ES z 3. júna 2003 o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 235, 23.9.2003, s. 10).

([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ z 8. júna 2011 o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L 174, 1.7.2011, s. 1).

i) centrálna protistrana (CCP), ktorej bolo udelené povolenie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 ([1]),

j) centrálny depozitár cenných papierov, ktorému bolo udelené povolenie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 ([2]).

Subjekt z tretej krajiny je nefinančným subjektom, ak by sa od neho podľa žiadneho z uvedených právnych predpisov nevyžadovalo povolenie v prípade, že by bol usadený v Únii a podliehal by právu Únie.

1. „kontrakt v spotovom mesiaci" je kontrakt na komoditný derivát týkajúci sa konkrétnej podkladovej komodity s najbližším dátumom splatnosti v súlade s pravidlami stanovenými na obchodnom mieste.

2. „kontrakt v iných mesiacoch" je kontrakt na komoditný derivát, ktorý nie je kontraktom v spotovom mesiaci.

KAPITOLA II

METÓDA VÝPOČTU VEĽKOSTI ČISTEJ POZÍCIE OSOBY

Článok 3

Agregácia a vzájomné započítavanie pozícií v komoditnom deriváte

(Článok 57 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ)

1. Čistá pozícia osoby v komoditnom deriváte je agregáciou jej pozícií, ktoré drží v tomto komoditnom deriváte obchodovanom na obchodnom mieste, v komoditných derivátoch považovaných za rovnaký komoditný derivát, ako je tento komoditný derivát v súlade s článkom 5 ods. 1, ako aj v ekonomicky rovnocenných OTC kontraktoch podľa článku 6.

2. Keď osoba drží dlhé a krátke pozície v ktorýchkoľvek komoditných derivátoch uvedených v odseku 1, táto osoba vzájomne započítava tieto pozície, aby určila svoju čistú pozíciu pre tento komoditný derivát.

3. Pozície držané nefinančným subjektom v komoditných derivátoch, ktoré sú objektívne merateľné ako pozície znižujúce riziká v súlade s článkom 7, ako ich schválil príslušný orgán podľa článku 8, sa neagregujú na účely stanovenia čistej pozície daného nefinančného subjektu.

4. Osoba určí oddelene čistú pozíciu, ktorú drží v komoditnom deriváte v kontraktoch v spotovom mesiaci a v kontraktoch v iných mesiacoch.

Článok 4

Metóda vypočítania pozícií pre právne subjekty v rámci skupiny

(Článok 57 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ)

1. Materská spoločnosť určí svoju čistú pozíciu agregovaním týchto pozícií v súlade s článkom 3:

a) vlastnej čistej pozície;

b) čistých pozícií každého dcérskeho podniku.

2. Odchylne od odseku 1 materská spoločnosť podniku kolektívneho investovania alebo, ak podnik kolektívneho investovania ustanovil správcovskú spoločnosť, materská spoločnosť tejto správcovskej spoločnosti neagreguje pozície v komoditných derivátoch v žiadnom podniku kolektívneho investovania, keď to žiadnym spôsobom neovplyvňuje investičné rozhodnutia týkajúce sa otvárania, držania alebo zatvárania týchto pozícií.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1).

Článok 5

Rovnaké komoditné deriváty a významné objemy

(Článok 57 ods. 6 smernice 2014/65/EÚ)

1. Komoditný derivát obchodovaný na obchodných miestach sa považuje za rovnaký komoditný derivát ako komoditný derivát obchodovaný na inom obchodnom mieste, ak sú splnené tieto podmienky:

a) oba komoditné deriváty majú zhodné zmluvné špecifikácie a podmienky okrem mechanizmov riadenia rizík po uzavretí obchodu;

b) oba komoditné deriváty tvoria jednu zastupiteľnú skupinu otvoreného záujmu alebo v prípade komoditných derivátov vymedzených v článku 4 ods. 1 bode 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ jednu zastupiteľnú skupinu emitovaných cenných papierov, ktorej pozície držané v komoditnom deriváte obchodovanom na jednom obchodnom mieste môžu byť uzavreté voči pozíciám držaným v komoditnom deriváte obchodovanom na inom obchodnom mieste.

2. Komoditný derivát sa považuje za obchodovaný vo významnom objeme na obchodnom mieste, keď obchodovanie s komoditným derivátom na tomto obchodnom mieste počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov:

a) presahuje priemerný denný otvorený záujem 10 000 lotov spolu v spotovom mesiaci a iných mesiacoch alebo

b) v prípade komoditných derivátov vymedzených v článku 4 ods. 1 bode 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ keď počet obchodovaných jednotiek vynásobený cenou prekračuje priemernú dennú výšku 1 milión EUR.

3. Obchodné miesto, na ktorom sa uskutočňuje najväčší objem obchodovania s rovnakým komoditným derivátom, je obchodné miesto, ktoré počas jedného roka má:

a) najväčší priemerný denný otvorený záujem; alebo

b) v prípade komoditných derivátov vymedzených v článku 4 ods. 1 bode 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ najvyššiu priemernú dennú výšku.

Článok 6

OTC kontrakty ekonomicky rovnocenné s komoditnými derivátmi obchodovanými na obchodných miestach

(Článok 57 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ)

Mimoburzový derivát sa považuje za ekonomicky rovnocenný s komoditným derivátom obchodovaným na obchodnom mieste, keď má zhodné zmluvné špecifikácie a podmienky okrem rozdielnej špecifikácie veľkosti lotu, keď sa dátumy dodania odchyľujú o menej ako jeden kalendárny deň a keď má rozdielne mechanizmy riadenia rizík po uzavretí obchodu.

Článok 7

Pozície kvalifikované ako pozície znižujúce riziká priamo spojené s obchodnou činnosťou

(Článok 57 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ)

1. Pozícia držaná nefinančným subjektom v komoditných derivátoch obchodovaných na obchodných miestach alebo v ekonomicky rovnocenných OTC kontraktoch podľa článku 6 je objektívne a merateľne znižujúca riziká priamo súvisiace s obchodnou činnosťou daného nefinančného subjektu, keď sama osebe alebo v kombinácii s inými derivátmi v súlade s odsekom 2 („Pozícia v portfóliu komoditných derivátov“) spĺňa jedno z týchto kritérií:

a) znižuje riziká vyplývajúce z potenciálnej zmeny hodnoty aktív, služieb, vstupov, produktov, komodít alebo záväzkov, ktoré nefinančný subjekt alebo jeho skupina vlastní, produkuje, vyrába, spracúva, poskytuje, nakupuje, uvádza na trh, prenajíma, predáva alebo znáša, alebo odôvodnene predpokladá, že ich bude vlastniť, produkovať, vyrábať, spracúvať, poskytovať, nakupovať, uvádzať na trh, prenajímať, predávať alebo znášať v rámci svojej bežnej obchodnej činnosti;

b) je klasifikovaná ako hedžingová zmluva podľa medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) prijatých v súlade s článkom 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ([1]).

2. Na účely odseku 1 pozícia kvalifikovaná ako pozícia znižujúcu riziko jednotlivo alebo v spojení s inými derivátmi je taká, pri ktorej nefinančný subjekt alebo osoba držiaca túto pozíciu v mene tohto subjektu:

a) opisuje vo svojich vnútorných politikách:

i) typy kontraktov na komoditné deriváty zahrnuté v portfóliách používaných na zníženie rizík súvisiace s obchodnou činnosťou a ich kritériá oprávnenosti;

ii) prepojenie medzi portfóliom a rizikami, ktoré portfólio zmierňuje;

iii) opatrenia prijaté s cieľom zabezpečiť, aby pozície súvisiace s týmito kontraktmi neslúžili inému účelu než pokrývať riziká priamo súvisiace s obchodnou činnosťou nefinančného subjektu a aby akákoľvek pozícia slúžiaca na iný účel sa dala jasne identifikovať;

b) dokáže poskytnúť dostatočne rozčlenený prehľad portfólií podľa druhu komoditného derivátu, podkladovej komodity, časového horizontu a akýchkoľvek iných relevantných faktorov.

Článok 8

Žiadosť o výnimku z obmedzenia pozícií

(Článok 57 ods. 1 smernice 2014/65/EÚ)

1. Nefinančný subjekt držiaci kvalifikovanú pozíciu v komoditnom deriváte požiada o výnimku uvedenú v článku 57 ods. 1 druhom pododseku smernice 2014/65/EÚ príslušný orgán, ktorý stanovuje obmedzenie pozície pre tento komoditný derivát.

2. Osoba uvedená v odseku 1 poskytne príslušnému orgánu tieto informácie, ktoré dokazujú, že pozícia znižuje riziká priamo súvisiace s obchodnou činnosťou nefinančného subjektu:

a) opis povahy a hodnoty obchodných činností nefinančného subjektu s komoditou, pre ktoré je komoditný derivát, v súvislosti s ktorým sa žiada o výnimku, relevantný;

b) opis povahy a hodnoty činností nefinančného subjektu v oblasti obchodovania a pozícií držaných v príslušných obchodných derivátoch na obchodných miestach, ako aj v ich ekonomicky rovnocenných OTC kontraktoch;

c) opis povahy a veľkosti expozícií a rizík v komodite, ktoré nefinančný subjekt má alebo očakáva, že bude mať ako výsledok svojich obchodných činností, a ktoré sú alebo by mohli byť zmiernené komoditnými derivátmi;

d) vysvetlenie spôsobu, akým použitie komoditných derivátov nefinančným subjektom priamo znižuje jeho expozíciu a riziká v jeho obchodných činnostiach.

3. Príslušný orgán schváli alebo zamietne žiadosť do 21 kalendárnych dní po doručení žiadosti a oznámi nefinančnému subjektu schválenie alebo zamietnutie výnimky.

4. Nefinančný subjekt oznámi príslušnému orgánu, ak došlo k významnej zmene povahy alebo hodnoty komerčných činností nefinančného subjektu alebo jeho obchodovania s komoditnými derivátmi, a ak zmena priamo súvisí s informáciami uvedenými v odseku 2 písm. b), a potom predloží novú žiadosť o výnimku, ak má v úmysle ju naďalej využívať.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 z 19. júla 2002 o uplatňovaní medzinárodných účtovných noriem (Ú. v. ES L 243, 11.9.2002, s. 1).

KAPITOLA III

METODIKA VÝPOČTU OBMEDZENIA POZÍCIÍ PRE PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

ODDIEL 1

Určenie základných hodnôt

Článok 9

Metodika určovania základnej hodnoty pre obmedzenia v spotovom mesiaci

(Článok 57 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ)

1. Príslušné orgány určia základnú hodnotu pre obmedzenie pozície v spotovom mesiaci v komoditnom deriváte vypočítaním 25 % dodateľnej časti pre tento komoditný derivát.

2. Základná hodnota sa určuje v lotoch, ktoré predstavujú najmenšiu obchodovanú jednotku používanú na obchodnom mieste, na ktorom obchody s komoditným derivátom predstavujú štandardizované množstvo podkladovej komodity.

3. Keď príslušný orgán stanoví rôzne obmedzenia pozícií pre rôzne časové obdobia v rámci spotového mesiaca, tieto obmedzenia pozícií sa progresívne znížia smerom k dátumu splatnosti komoditného derivátu a zohľadnia opatrenia na riadenie pozícií miesta obchodovania.

4. Odchylne od odseku 1 príslušné orgány určia základnú hodnotu obmedzenia pozícií v spotovom mesiaci pre akýkoľvek kontrakt na derivát s podkladovým aktívom, ktoré sa kvalifikuje ako potravina určená na ľudskú spotrebu, s celkovým kumulovaným otvoreným záujmom v kontraktoch v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch presahujúcim 50 000 lotov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov vypočítaním 20 % dodateľnej časti v tomto komoditnom deriváte.

Článok 10

Dodateľná časť

(Článok 57 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ)

1. Príslušné orgány vypočítajú dodateľnú časť komoditného derivátu určením množstva podkladovej komodity, ktoré možno použiť na splnenie požiadaviek na dodanie komoditného derivátu.

2. Príslušné orgány stanovia dodateľnú časť komoditného derivátu uvedeného v odseku 1 odkazom na priemerné mesačné množstvo podkladovej komodity, ktorá je k dispozícii pre dodanie počas jedného roka bezprostredne predchádzajúceho určeniu.

3. S cieľom určiť množstvo podkladovej komodity, ktoré spĺňa podmienky odseku 1, príslušné orgány zohľadnia tieto kritériá:

a) ustanovenia o uskladňovaní pre podkladovú komoditu;

b) faktory, ktoré môžu mať vplyv na ponuku podkladovej komodity.

Článok 11

Metodika určovania základnej hodnoty pre obmedzenia v iných mesiacoch

(Článok 57 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ)

1. Príslušné orgány určia základnú hodnotu pre obmedzenie pozície v iných mesiacoch v komoditnom deriváte vypočítaním 25 % otvoreného záujmu v tomto komoditnom deriváte.

2. Základná hodnota sa určuje v lotoch, ktoré predstavujú najmenšiu obchodovanú jednotku používanú na obchodnom mieste, na ktorom obchody s komoditným derivátom predstavujú štandardizované množstvo podkladovej komodity.

Článok 12

Otvorený záujem

(Článok 57 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ)

Príslušné orgány vypočítajú otvorený záujem v komoditnom deriváte agregovaním počtu lotov toho komoditného derivátu, ktoré sú v obehu na obchodných miestach v určitom čase.

Článok 13

Metodika určovania základnej hodnoty vzhľadom na určité kontrakty

(Článok 57 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ)

1. Odchylne od článku 9 príslušné orgány určia základnú hodnotu obmedzenia pozícií v spotovom mesiaci pre hotovostne vyrovnávané kontrakty v spotovom mesiaci, ktoré sú vymedzené v bode 10 oddielu C prílohy I k smernici 2014/65/EÚ a ktoré nemajú merateľnú dodateľnú časť svojich podkladových komodít vypočítaním 25 % otvoreného záujmu v týchto kontraktoch na komoditné deriváty.

2. Odchylne od článkov 9 a 11 príslušné orgány určia základnú hodnotu obmedzenia pozícií pre komoditné deriváty, ktoré sú vymedzené podľa článku 4 ods. 1 bodu 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ, vypočítaním 25 % počtu emitovaných cenných papierov. Základná hodnota sa stanoví prostredníctvom počtu cenných papierov.

3. Odchylne od článkov 9 a 11 keď komoditný derivát stanovuje, že podkladové aktívum je dodávané nepretržite počas stanoveného obdobia, základná hodnota vypočítaná podľa článkov 9 a 11 sa uplatňuje na súvisiace komoditné deriváty pre to isté podkladové aktívum v rozsahu, v akom sa ich obdobia na dodanie prekrývajú. Základná hodnota sa stanoví v jednotkách podkladového aktíva.

ODDIEL II

Faktory relevantné pre vypočítanie obmedzení pozícií

Článok 14

Posúdenie faktorov

(Článok 57 ods. 3 smernice 2014/65/EÚ)

Príslušné orgány stanovia obmedzenia pozícií pre spotový mesiac a iné mesiace pre komoditný derivát tým, že zoberú základnú hodnotu určenú v súlade s článkami 9, 11 a 13 a upravia ju podľa možného vplyvu faktorov uvedených v článkoch 16 až 20 na integritu trhu pre tento derivát a pre podkladovú komoditu do obmedzenia:

a) medzi 5 % a 35 % alebo

b) medzi 2,5 % a 35 % pre akýkoľvek kontrakt na derivát s podkladovým aktívom, ktoré sa považuje za potraviny určené na ľudskú spotrebu, s celkovým kumulovaným otvoreným záujmom kontraktov v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch presahujúcim 50 000 lotov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov.

Článok 15

Nové a nelikvidné kontrakty

(Článok 57 ods. 3 písm. g) smernice 2014/65/EÚ)

1. Odchylne od článku 14,

a) na komoditné deriváty obchodované na obchodnom mieste s celkovým kumulovaným otvoreným záujmom kontraktov v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch nepresahujúcim 10 000 lotov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov: príslušné orgány stanovia obmedzenie pozícií v týchto komoditných derivátoch na 2 500 lotov;

b) na komoditné deriváty obchodované na obchodnom mieste s celkovým kumulovaným otvoreným záujmom kontraktov v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch prekračujúcim 10 000 lotov, ale neprekračujúcim 20 000 lotov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov: príslušné orgány stanovia obmedzenie pozície v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch medzi 5 % a 40 %;

c) na komoditné deriváty vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ s celkovým počtom emitovaných cenných papierov nepresahujúcim 10 miliónov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov: príslušný orgán stanoví obmedzenia pozícií v komoditných derivátoch na 2,5 milióna cenných papierov;

d) na komoditné deriváty vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 44 písm. c) smernice 2014/65/EÚ s celkovým počtom emitovaných cenných papierov presahujúcim 10 miliónov, ale nepresahujúcim 20 miliónov počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov: príslušný orgán stanoví obmedzenie pozície v spotovom a v iných mesiacoch medzi 5 % a 40 %.

2. Obchodné miesto informuje príslušný orgán, ak celkový otvorený záujem všetkých takýchto komoditných derivátov dosiahne akúkoľvek výšku lotov alebo počtu emitovaných cenných papierov uvedených v predchádzajúcom odseku počas obdobia troch po sebe nasledujúcich mesiacov. Príslušné orgány preskúmajú obmedzenie pozícií po prijatí takéhoto oznámenia.

Článok 16

Splatnosť kontraktov na komoditné deriváty

(Článok 57 ods. 3 písm. a) smernice 2014/65/EÚ)

1. Pre obmedzenia pozícií v spotovom mesiaci: ak má komoditný derivát krátku splatnosť, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nadol.

2. Pre obmedzenia pozícií v iných mesiacoch: keď má komoditný derivát veľké množstvo lehôt dodania, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nahor.

Článok 17

Dodateľná časť podkladovej komodity

(Článok 57 ods. 3 písm. b) smernice 2014/65/EÚ)

Keď dodateľná časť podkladovej komodity môže byť obmedzená alebo kontrolovaná, alebo ak je úroveň dodateľnej časti nízka v porovnaní s množstvom požadovaným na riadne vyrovnanie, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nadol. Príslušné orgány posúdia, do akej miery sa táto dodateľná časť používa aj ako dodateľná časť pre iné komoditné deriváty.

Článok 18

Celkový otvorený záujem

(Článok 57 ods. 3 písm. c) smernice 2014/65/EÚ)

1. Keď existuje veľké množstvo celkových otvorených záujmov, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nadol.

2. Keď je otvorený záujem výrazne vyšší ako dodateľná časť, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nadol.

3. Keď je otvorený záujem výrazne nižší ako dodateľná časť, príslušné orgány upravia obmedzenie pozície smerom nahor.

Článok 19

Počet účastníkov trhu

(Článok 57 ods. 3 písm. e) smernice 2014/65/EÚ)

1. Keď denný priemerný počet účastníkov trhu držiacich pozíciu v komoditnom deriváte počas obdobia jedného roka je vysoký, príslušný orgán upraví obmedzenie pozície smerom nadol.

2. Odchylne od článku 14 príslušné orgány stanovia obmedzenie pozície v spotovom mesiaci a v iných mesiacoch v iných mesiacoch medzi 5 % a 50 %, ak:

a) priemerný počet účastníkov trhu držiacich pozíciu v komoditných derivátoch v období vedúcom ku stanoveniu obmedzenia pozície je nižší ako 10; alebo

b) počet investičných spoločností vystupujúcich ako tvorca trhu komoditného derivátu v súlade s článkom 4 ods. 1 bodom 7 smernice 2014/65/EÚ je v čase stanovenia alebo preskúmania obmedzenia pozície nižší ako 3.

Na účely prvého pododseku príslušné orgány môžu stanoviť rôzne obmedzenia pozícií pre rôzne časové obdobia v rámci spotového mesiaca, pre rôzne časové obdobia v rámci iných mesiacov alebo pre rôzne časové obdobia v rámci oboch týchto časových období.

Článok 20

Charakteristiky trhu s podkladovou komoditou

(Článok 57 ods. 3 písm. f) smernice 2014/65/EÚ)

1. Príslušné orgány zohľadnia, ako charakteristiky trhu s podkladovou komoditou vplývajú na fungovanie a obchodovanie s komoditným derivátom a na veľkosť pozícií držaných účastníkmi trhu vrátane zohľadnenia uľahčenia a rýchlosti prístupu, ktorý účastníci trhu majú k podkladovej komodite.

2. Posúdenie trhu s podkladovou komoditou uvedené v odseku 1 zohľadňuje:

a) či existujú obmedzenia ponuky komodity vrátane trvanlivosti dodateľnej komodity;

b) spôsob prepravy a dodania fyzických komodít vrátane:

   i) skutočnosti, či komodita môže byť dodaná len na stanovené miesta dodania;

   ii) kapacitných obmedzení stanovených miest dodania.

c) štruktúru, organizáciu a fungovanie trhu vrátane sezónnosti v ťažobných a poľnohospodárskych komoditných trhoch, na ktorých fyzické dodávky kolíšu počas kalendárneho roka;

d) zloženie a úlohu účastníkov trhu na trhu s podkladovou komoditou vrátane zohľadnenia počtu účastníkov trhu, ktorí poskytujú osobitné služby umožňujúce fungovanie trhu s podkladovou komoditou, ako napríklad riadenie rizika, dodanie, skladovanie alebo služby vyrovnania;

e) makroekonomické alebo iné súvisiace faktory, ktoré ovplyvňujú prevádzku trhu s podkladovou komoditou vrátane dovozu, skladovania a vyrovnania komodity;

f) charakteristiky, fyzikálne vlastnosti a životný cyklus podkladovej komodity.

Článok 21

Volatilita na príslušných trhoch

(Článok 57 ods. 3 písm. d) smernice 2014/65/EÚ)

Po uplatnení faktorov podľa článkov 16 až 20, ktoré sú relevantné na stanovenie obmedzenia pozícií pre každý kontrakt na komoditný derivát podľa článku 57 ods. 4 smernice 2014/65/EÚ, príslušné orgány ďalej prispôsobia toto obmedzenie pozície, ak sú splnené tieto podmienky:

a) existuje nadmerná volatilita ceny komoditného derivátu alebo v podkladovej komodite;

b) ďalšia úprava obmedzenia pozícií by účinne znížila nadmernú volatilitu ceny tohto komoditného derivátu alebo v podkladovej komodite.

Článok 22

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 3. januára 2018.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli 1. decembra 2016

Za Komisiu

predseda

Jean-Claude JUNCKER